

موسیقی مروگی

موسیقی مروگی، مروگی یا مورگی نوع خاصی از موسیقی است که نام خود را از شهر مرو گرفته و در قرن‌های ۱۲ و ۱۳ هجری در بخارا به وجود آمده است.

تاریخچه :

مرو قدمتی دارد به قدمت تاریخ، نام آن در کتیبه‌های هخامنشی، متون یونانی، شاهنامه و دیگر منابع اسلامی بسیار آمده است. این شهر به خاطر قرار گرفتن در مسیر تجارت شرق و غرب مهاجران بسیاری را در طول تاریخ پذیرفته است. با این همه در نخستین سال‌های سلطنت قاجار در پی حملات پی در پی حاکمان منقبت بخارا مرو به کلی ویران شد و امروزه جای آن را شهر کوچکی به نام ماری در ترکمنستان گرفته است.

اخراج ایرانیان :

شاه مرادخان حاکم منقبت بخارا پس از ویران کردن مرو، ایرانیان مرو را به اجبار به بخارا کوچ داد اما به آن‌ها اجازه ورود به بخارا را نداد. آن‌ها نیز بیرون از دروازه‌های بخارا سکونت گزیدند و کوچه خاص ایرانی‌ها را بنیاد نهادند. با گذشت سال‌ها همین مردم وارد بخارا شدند و موسیقی خود را نیز وارد بخارا کردند. چون اینان از مرو آمده بودند بخاراییان به موسیقی شان مروگی می‌گفتند. کم‌کم این موسیقی جای خود را در تمامی مراسم بخاراییان باز کرد. آوازخوانان مروگی بیشتر رباعیات می‌خواندند. در زمان شوروی این موسیقی به حاشیه رفت. در حدود سال ۱۹۵۰ میلادی دانشمند تاجیک نظام نورجانف به بخارا سفر کرده درباره مروگی تحقیق می‌کند و آثار باقی مانده از آن را گردآوری می‌کند. در سال ۲۰۰۶ میلادی در فیلارمونی بخارا دسته موسیقی مروگی ایجاد شد. این دسته نخستین اجرائش را در شهر تاشکند انجام داده و تا به امروز به کار خود ادامه داده است. امروزه نیز خوانندگان پاپ تاجیک از عنصرهای این موسیقی استفاده می‌کنند.

ویژگی ها:

این موسیقی بسیار شاد است. ساز اصلی این موسیقی همانند موسیقی سنتی تاجیکان دف است اما نحوه سراییدن مروگی خوان‌ها به موسیقی سنتی ایران شبیه تر است. در این موسیقی رباعیات حزن انگیز مردمی رفته رفته به بداهه سرایی‌های شاد تبدیل می‌شود و رقصندگان پای کوبان وارد می‌شوند. در گذشته رقصندگان تنها مردان جوان بودند اما امروزه تنها زنان اند که می‌رقصند.